

EVALUAREA ȘI SELECȚIA FURNIZORILOR PRIN PRISMA SISTEMULUI DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII ÎN CADRUL SA "FLOARE-CARPET"

Maria GHEORGHITĂ, st. gr. IMAIU-131M
Coordonatori: conf. dr. Valentina BULGARU, conf. dr. Marina MALCOCI

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: *Lucrarea prezintă procedeul de evaluare și selecție a furnizorilor în cadrul SA Floare-Carpet. Un element important ce ține de selecția și evaluarea furnizorilor în cadrul SMC este evaluarea furnizorilor luând în calcul durata de aprovizionare, ceea ce permite firmei analiza impactului pe care aceștia îl pot avea asupra costurilor de stocare. În pofida procedurilor bine-documentate, la nivel practic posibilitățile întreprinderii sunt retrograde celor descrise la nivel teoretic. Din cauza situației economice precare întreprinderea are un număr limitat de furnizori, fapt ce îi impune o dependență față de aceștia, cât și întreruperea procesului de producție în caz de întârzieri sau lipsa în stoc.*

Cuvinte cheie: *Sistem de management al calității, furnizor, evaluare, selecție.*

1. Introducere

Obținerea rentabilității pe termen lung, în mediul dinamic al zilelor noastre aflat în continuă schimbare, depinde, într-o mare măsură, de capacitatea firmelor de a anticipa schimbarea și de a se adapta în mod planificat. În acest context, logistica ocupă poziție unică care-i permite să coordoneze relațiile dintre factorii care influențează atât fluxul de informații, cât și pe cel de bunuri, având ca scop final executarea comenzilor primite [1]. Firmele știu că pentru a reuși în conjunctura prezentă, trebuie să adopte o abordare disciplinată și sistematică a pieței, să stabilească priorități atent alese, să aloce resursele cu cea mai mare strictețe și să facă uneori compromisuri care cer mult discernământ [2].

2. ISO 9001:2008

Una dintre cerințele clare ale standardului 9001:2008, cel care reglementează Sistemul de Management al Calității, se referă la evaluarea, selecția și monitorizarea furnizorilor. Utilizarea unor furnizori de valoare reprezintă unul din elementele cheie ale succesului organizației pe termen lung, în termeni de calitate a produselor și serviciilor furnizate către clienți, precum și pentru reducerea costurilor organizației și implicit creșterea profiturilor.

Conform SR EN ISO 9001:2008: Organizația trebuie să evalueze și să selecteze furnizorii pe baza capabilității acestora de a furniza un produs în concordanță cu cerințele organizației. Trebuie stabilite criteriile de selecție, de evaluare și de reevaluare. Trebuie menținute înregistrări ale rezultatelor evaluărilor și ale oricăror acțiuni necesare rezultate din evaluare [3].

3. Evaluarea și selecția furnizorilor

O deosebită importanță o are aprovizionarea cu materie primă. Toți potențialii furnizori sunt supuși unei evaluări preliminare. Aceasta se realizează în baza următoarelor informații: analiza mostrelor de producție; corespondența; vizita unui reprezentant al întreprinderii; livrările anterioare ș.a.

În procesul de evaluare și selecție a furnizorului, cumpărătorul trebuie să se asigure că: furnizorul cunoaște principiile de lucru ale cumpărătorului; furnizorul are o reputație bună și un sistem de management bine-pus la punct; furnizorul este în pas cu tehnologia modernă, implementînd-o activ; furnizorul este în stare să livreze materie primă și materiale în concordanță cu cerințele cumpărătorului. Furnizorul nu va divulga informația confidențială; furnizorul este în stare să asigure necesarul de materie primă și materiale la nevoie; furnizorul va stabili un preț rezonabil și își va onora obligațiunile în termenii prestabiliți; relația cu furnizorul exclude apariția unor probleme la livrare; furnizorul va respecta prevederile contractuale [5, 6].

SA „Floare-Carpet” coordonîndu-se de aceste principii are următorii furnizori: „Volmatex Grup” SRL, or. Chișinău – fibra lînă; SA „Kurskhimvolokno”, or. Kursk, Rusia – fibra poliamidă; „Radmir-Com” SRL, or. Chișinău – fire iută și bumbac; „Mobile” SRL or. Chișinău – Fire iută și bumbac, „Archroma

Management GmbH” Elveția – coloranți și materiale chimice, „Policontract” SRL or. Chișinău – materiale chimice ș.a.

Unul dintre cele opt principii ale managementului calității se referă la „Relații reciproc avantajoase cu furnizorul”. Astfel, „organizația și furnizorii săi au interese comune pentru relații reciproc avantajoase; îmbunătățirea acestor relații crește abilitatea acestora de a crea valoare. Pentru evaluarea preliminară se aplică sistemul de punctare: 1) definirea criteriilor; 2) definirea numărului de puncte; 3) identificarea categoriei. În tabelul 1 sunt redate criteriile de evaluare și punctajul maxim.

Tabelul 1. Criteriile de evaluare și punctaj [4]

Nr. crt.	Denumirea criteriului	Punctaj maxim
1	Corespondența indicatorilor de calitate	10
2	Caracterul tranzacției	10
3	Condițiile de plată	10
4	Prețul	10
5	Condiții de livrare	8
6	Conformitate cu termenii contractuali	6
7	Solvabilitatea	6
8	Locația	6
9	Producător sau intermediar	6
Suma maximală de puncte posibile		72

În conformitate cu lista de criterii, fiecărui subcontractant se atribuie un anumit punctaj.

Corespondența indicatorilor de calitate:

- 10-8 puncte - conformitatea cu toți parametrii necesari,
- 7-5 puncte- deviere ne semnificativă de la parametrii necesari,
- 4-0 puncte - deviere semnificativă de la parametrii necesari.

Caracterul tranzacției:

- 10-8 puncte – troc
- 7-6 puncte -50% troc +50% plata
- 5-0 puncte -100% plata

Condițiile de plată:

- 10-8 puncte - credit
- 7 –5 puncte – plata la momentul livrării
- 4-0 puncte – plată în avans

Prețul:

- 10-8 puncte – prețul producției este mai jos decât cel de piață și mai joasă decât costul de producție
- 7-4 puncte – prețul produsului, este echivalent cu costul de producție
- 3-0 puncte – prețul produsului, este mai mare decât costul de producție

Condiții de livrare:

- 8-6 puncte -CPTChișinău (transport platit până la Chișinău)
- 5-4 puncte – DAF hotarele Republicii Moldova (livrare până la frontiera R. Moldova)
- 3-0 puncte –EXV, FCA numele locului (Cumpărătorul suportă toate cheltuielile pentru transportul de la punctul de plecare la destinație.)

Conformitate cu termenii contractuali:

- 6-4 puncte - livrări regulate în conformitate cu termenii contractuali
- 3-0 puncte - nerespectarea parțială a clauzelor contractuale

Solvabilitatea:

- 6-4 puncte - subcontractantul produce în mod constant acest tip de produs
- 3-0 puncte – subcontractantul produce periodic constant acest tip de produs

Locația:

- 6 puncte - pe teritoriul Republicii Moldova.
- 5 puncte - țări vecine
- 4 puncte – țările CSI
- 3-0 puncte -țări îndepărtate

Producător sau intermediar:

6-5 puncte - produce produse în propria companie

4-0 puncte – este intermediar.

La sfârșit se realizează un raport "Protocolul de evaluare a subcontractantului", în funcție de tipul de produse cumpărate, în care fiecare subcontractant este atribuit unei categorii, în funcție de cantitatea de evaluări individuale de către scorurile respective de ponderare:

A – de la 72 la 60 puncte – “Permanent”

B – de la 59 la 45 puncte - “Posibil”

C– de la 45 puncte - se elimină din lista subcontractanților, sau la categoria „posibil” cu permisiunea conducerii.

4. Concluzii

Conceptul privind calitatea impune, prin urmare, o colaborare strânsă între producător și furnizorii săi de materie primă pentru a se asigura premisele calității cerute de produsul de bază. Furnizorul, la rândul său, este și el interesat să cunoască modul în care sunt cotate calitativ produsele sale de către beneficiari, pentru a evita reclamațiile și cheltuielile suplimentare generate de acestea și a-și menține și îmbunătăți permanent calitatea.

Din păcate, în foarte multe cazuri, deciziile de aprovizionare se axează pe criteriul prețului practicat de furnizor. Multe alte aspecte legate de furnizor, cum ar fi timpul de livrare, gradul de încredere, calitatea produselor, flexibilitatea ofertei, posibilitatea de a interveni în conceperea produselor sunt ignorate sau tratate cu minimă atenție, în ciuda faptului că aceste aspecte – în realitate – afectează costul total al aprovizionării. O metodă eficientă de evaluare a furnizorilor permite identificarea și monitorizarea performanțelor unui furnizor din perspectiva tuturor elementelor ce influențează costul total al colaborării cu acesta. În capitolul anterior s-a prezentat investigația, ce are ca finalitate acordarea de note sau calificative furnizorilor, pe baza acestora alegându-se ulterior varianta optimă.

Un element important ce ține de selecția și evaluarea furnizorilor în cadrul SMC este evaluarea furnizorilor luând în calcul durata de aprovizionare, ceea ce permite firmei analiza impactului pe care acestia îl pot avea asupra costurilor de stocare. De asemenea, controlul aplicat produsului furnizat are o importanță majoră deoarece participă nemijlocit la obținerea produsului final.

În pofida procedurilor bine-documentate, la nivel practic posibilitățile întreprinderii sunt retrograde celor descrise la nivel teoretic. Din cauza situației economice precare întreprinderea are un număr limitat de furnizori, fapt ce îi impune o dependență față de aceștia, cât și întreruperea procesului de producție în caz de întârzieri sau lipsa în stoc.

Bibliografie

1. Lambert, D. M., Stock, J. R. *Strategic Logistics Management*, 3rd edit. Boston, Irwin, 1993.
2. Scrioșteanu, A. *Logistica întreprinderii*. Craiova: Ed. Universitatea, 2003.
3. SR EN ISO 9001:2008.
4. MÎ 4.6-01-13 Evaluarea și selecția furnizorilor în cadrul SA „Floare-Carpet”, red.1, ed.2, Chișinău, 2013.
5. <http://www.stiucum.com/management/managementul-productiei/Logistica-interna-de-productie63523.php> (accesat la data de 29.09.2013).
6. http://www.elitarium.ru/2012/07/11/metody_ocenki_vozmozhnostej_postavshhikov.html (accesat la data de 29.10.2013).